

P.Z. br. 117

HRVATSKI SABOR

KLASA: 502-01/25-01/1

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 24. siječnja 2025.

Hs*NP*502-01/25-01/1*65-25-2*Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika SDP-a, aktom od 23. siječnja 2025. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio sve zastupnike Kluba zastupnika SDP-a.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a**

Klasa:
Urbroj:

Zagreb, 23. siječnja 2025. godine

Hs**NP*502-01/25-01/1*6532-2-25-1**Hs

P.Z. br. 117

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

Primijeno:	23-01-2025		
Klasifikacijska oznaka	502-01/25-01/1		Org. jed.
Uredbeni broj	632-2-25-1	Pril.	Vrijednost
		1	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13, 113/16, 69/17, 29/18, 53/20, 119/20 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20), Klub zastupnika SDP-a podnosi Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a koji će u ime Kluba sudjelovati u radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela određeni su svi zastupnici Kluba zastupnika SDP-a.

PREDSJEDNIK KLUBA ZASTUPNIKA SDP-a

Siniša Hajdaš Dončić

C.O.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O OBVEZONOM
ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, siječanj 2025.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, broj 80/13, 137/13, 98/19, 33/23) sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske, (Narodne novine, broj 85/10 –pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Sadašnji Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju osigurava roditeljima pravo na naknadu plaće za njegu bolesnog djeteta mlađeg od tri godine u trajanju do 60 dana po utvrđenoj bolesti. Naknada se izračunava u iznosu od 100% osnovice, ali je limitirana na najviše 565,04 eura mjesečno, što je proračunska osnovica uvećana za 28% (441,44 eura + 28%).

Osnovica na temelju koje HZZO isplaćuje naknadu za bolovanje posljednji je put određena 2006. godine, uzimajući u obzir prosječnu plaću iz 2005. godine. Tada se pretpostavljalo da će se osnovica s vremenom prilagođavati rastu plaća i inflaciji. Međutim, u ovih 18 godina nije došlo ni do jedne izmjene te odredbe, niti je povećana osnovica, a cenzus je ostao zamrznut na 565,04 eura mjesečno.

U međuvremenu, prosječna plaća u Hrvatskoj narasla je dva i pol puta, a prema Uredbi o visini minimalne plaće za 2025. godinu, objavljenoj u Narodnim novinama br. 124/2024, minimalna bruto plaća u Hrvatskoj od 1. siječnja 2025. iznosi 970,00 eura za puno radno vrijeme. To znači da je minimalna bruto plaća veća od maksimalne naknade koju roditelj može primiti na bolovanju zbog njege djeteta gotovo dvostruko. Ovaj nesrazmjer postavlja cijelu zakonsku odredbu pod znak upitne zakonitosti, jer je nemoguće ispuniti zakonsku obvezu isplate pune plaće kad postoji cenzus koji je manji od minimalne plaće.

Primjerice, roditelj na bolovanju zbog njege djeteta mlađeg od 3 godine dobiva 100% osnovice, a roditelj djeteta starijeg od 3 godine samo 70%. Međutim, ova naknada ne temelji se na stvarnoj plaći roditelja, već na maksimalnom iznosu od 565 eura. Dakle, roditelji na bolovanju dobivaju manju naknadu nego što bi dobivali da rade za minimalnu plaću!

Istu naknadu imaju i svi ostali na dugoročnom bolovanju, što znači i zaposleni radnici. Prema podacima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO), u Hrvatskoj je 2023. godine prosječno dnevno na bolovanju bilo oko 63 500 osoba. Od tog broja, približno 31 352 osobe primale su naknadu za bolovanje koje je isplaćivao HZZO, dok su ostale bile na trošak poslodavca. U 2023. godini, HZZO je isplatio naknadu za ukupno 9,7 milijuna dana bolovanja. U novčanom iznosu to je oko 35 milijuna eura.

U Hrvatskoj je broj zaposlenih u 2024. godini iznosio približno 1,7 milijuna. Što se tiče udjela djece do 7 godina, podaci Državnog zavoda za statistiku pokazuju da je ukupan broj

zaposlenih. Taj udio može varirati ovisno o preciznim demografskim promjenama kroz godinu, ali okvirno omogućuje procjenu odnosa broja djece prema zaposlenoj populaciji. Ukoliko pretpostavimo da je u istom relativnom udjelu i odnos dana bolovanja isplaćenih na teret HZZO-a za njegu djeteta do 7 godina dolazimo do broja od oko 1,5 milijuna dana bolovanja godišnje.

Zakonski okvir ne nudi prikladnu zaštitu ni roditeljima djece mlađe od sedam godina, jer bolovanje za njegu djece ove dobne skupine nije u potpunosti financirano, već podliježe dodatnim ograničenjima. Ova ograničenja značajno utječu na obitelji s malom djecom, onemogućavajući ostvarenje prava na dostojanstven život te uzrokuju dodatne financijske poteškoće.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Predloženim izmjenama Zakona povećava se iznos naknade plaće za roditelje koji njeguju bolesnu djecu mlađu od tri godine. Stoga je potrebno ukloniti postojeći cenzus od 565,04 eura te omogućiti naknadu plaće u 100% iznosu bez ograničenja, čime će se osigurati dostojanstveniji život za obitelji u potrebi.

Predlaže se da bolovanje za djecu mlađu od sedam godina također bude pokriveno naknadom od 100% bez cenzusa, kako bi se omogućilo roditeljima da odgovaraju na zdravstvene potrebe djeteta bez financijskih opterećenja.

Dodatno, izmjenama Zakona se predlaže produljenje prava na naknadu plaće za roditelje koji njeguju bolesno dijete na način da se trajanje naknade plaće ne ograničava na 60 dana već da traje sve dok je dijete u potrebi za njegom zbog zdravstvenih razloga, kako bi roditelji mogli u potpunosti odgovoriti na potrebe djeteta tijekom bolesti.

Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Predložene izmjene Zakona donijet će značajna poboljšanja u financijskoj i socijalnoj sigurnosti obitelji koje se suočavaju s bolešću djece. Uklanjanjem cenzusa za bolovanje za djecu mlađu od tri godine i omogućavanjem pune naknade od 100% iznosa plaće, bez ograničenja, roditeljima će se pružiti ekonomska stabilnost i smanjiti rizik od pada u siromaštvo. Ova mjera također ima dugoročne pozitivne učinke na zdravstveno stanje djece, jer omogućava roditeljima da posvete potrebnu pažnju njihovoj njezi i oporavku.

Produljenjem prava na naknadu za njegu djeteta do završetka bolesti omogućit će se kontinuirana skrb, bez straha od financijske nestabilnosti. Također, proširenje prava na punu naknadu za djecu do sedam godina stvorit će dodatnu sigurnost za obitelji s malom djecom, što je posebno važno za one s djecom koja boluju od kroničnih ili čestih bolesti.

Ove izmjene osigurat će usklađenost zakonskih prava sa stvarnim potrebama obitelji u suvremenom društvu te će smanjiti rizik socijalne isključenosti obitelji s bolesnom djecom.

Dodatno, izmjene zakona mogle bi dugoročno pozitivno utjecati i na demografske trendove jer će pridonijeti osjećaju sigurnosti i zaštite roditelja te potaknuti roditeljstvo i bolju skrb o djeci u Hrvatskoj.

Ovaj prijedlog izmjene zakona usmjeren je k osiguravanju pravednijeg sustava zdravstvenog osiguranja i zaštite obitelji s bolesnom djecom, čime se pridonosi općoj socijalnoj stabilnosti i kvaliteti života u Republici Hrvatskoj.

Naša je odgovornost osigurati dostojanstven život za sve građane, a posebno za one najranjivije.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona potrebno je osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske u iznosu od 10 milijuna eura kako bi se roditeljima koji njeguju svoju djecu isplatile plaće u 100% iznosu.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbom članka 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora, propisano je da se zakon može donijeti po hitnom postupku kada to zahtijevaju osobito opravdani razlozi.

S obzirom na važnost pitanja funkcioniranja i razvoja gospodarstva te stvaranja povoljnijeg poslovnog okruženja, a posebno u kontekstu rastuće inflacije, ovaj Zakon nužno je donijeti po hitnom postupku kako bi se povećao iznos naknade plaće za roditelje koji njeguju bolesnu djecu mlađu od tri godine te kako bi pravo na naknadu trajalo sve dok je dijete u potrebi za njegom zbog zdravstvenih razloga.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O OBVEZONOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU

Članak 1.

U članku 45. stavku 1. riječi: „u trajanju najviše do 60 dana“ zamjenjuju se riječima: „do završetka njege bolesnog djeteta“.

Članak 2.

U članku 55. stavku 2. al 5. riječ „tri“ zamjenjuje se s riječi: „sedam“.

U članku 55. stavku 3. riječi: „utvrđuje Zavod, s tim da najviši mjesečni iznos naknade plaće, obračunate prema odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, ne može za puno radno vrijeme iznositi više od proračunske osnovice uvećane za 28 %, osim naknade plaće iz stavka 2. točaka 3., 4. i 8. ovoga članka.“ se brišu.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim se člankom produljuje trajanje prava na naknadu za njegu djeteta do završetka bolesti.

Uz članak 2.

Ovim člankom povećava se iznos naknade plaće za roditelje koji njeguju bolesnu djecu mlađu od tri godine uz osiguranje plaće u 100% iznosu bez ograničenja.

Uz članak 3.

Utvrđuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJA SE MIJENJA

2. PRAVO NA NOVČANE NAKNADE

1. Pravo na naknadu plaće

Članak 45.

(1) Osiguranik iz članka 39. točke 5. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad radi njege osigurane osobe – djeteta do navršene sedme godine života do završetka njege bolesnog djeteta u trajanju najviše do 60 dana za svaku utvrđenu bolest, a za dijete od sedam do 18. godine života najviše do 40 dana.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako je prema ocjeni doktora medicine primarne zdravstvene zaštite zdravstveno stanje člana obitelji – djeteta do 18. godine života takvo da duljina trajanja njege određena u stavku 1. ovoga članka neće biti dovoljna, potrebno trajanje njege određuje liječničko povjerenstvo Zavoda.

(3) Pod djetetom iz stavaka 1. i 2. ovoga članka smatra se osim vlastitog djeteta i posvojeno dijete, pastorče, te dijete koje je na osnovi rješenja nadležnog tijela osiguraniku povjereno na čuvanje i odgoj.

(4) Pravo na naknadu plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad radi njege osigurane osobe – djeteta iznad 18 godina života ili supružnika osiguranik ima za svaku utvrđenu bolest najviše do 20 dana.

(5) Njega člana obitelji iz stavka 4. ovoga članka može se odobriti samo u slučaju teškog zdravstvenog stanja člana obitelji uzrokovanog bolešću, odnosno ozljedom.

(6) Zdravstveno stanje člana obitelji iz stavka 5. ovoga članka, za kojeg se može odobriti njega osiguraniku, pobliže će utvrditi Zavod općim aktom, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravlje.

(7) Pravo iz stavaka 1. i 2. ovoga članka osiguranik može ostvariti pod uvjetom da drugi roditelj nije nezaposlen, odnosno ako živi sam s djetetom (npr. samohrani ili razvedeni roditelj), da istodobno ne koristi to pravo za drugo dijete te da za dijete kojemu je potrebna njega nema priznato pravo roditelja njegovatelja.

(8) Osiguranik ima pravo privremenu spriječenost za rad radi njege člana obitelji koristiti i kao rad u polovici punog radnog vremena.

Članak 55.

(1) Naknada plaće ne može biti niža od 70% osnovice za naknadu plaće, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, s time da kao mjesečni iznos za puno radno vrijeme ne može biti niža od 25% proračunske osnovice.

(2) Naknada plaće iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće za vrijeme:

1. privremene nesposobnosti zbog rane, ozljede ili bolesti koja je neposredna posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu,
2. privremene nesposobnosti zbog bolesti i komplikacija u vezi s trudnoćom i porodom,
3. korištenja roditeljnog dopusta i prava na rad u polovici punoga radnog vremena iz članka 39. točke 7. ovoga Zakona,
4. korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 39. točke 8. ovoga Zakona,
5. njege oboljelog djeteta mlađeg od tri godine života,
6. privremene nesposobnosti zbog transplantacije živog tkiva i organa u korist druge osobe,
7. dok je osiguranik izoliran kao kliconoša ili zbog pojave zaraze u njegovoj okolini,
8. privremene nesposobnosti zbog priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti.

(3) Visinu naknade plaće koja se isplaćuje na teret sredstava Zavoda, odnosno na teret sredstava državnog proračuna za naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti zbog pojave zaraze u okolini osiguranika iz stavka 2. točke 7. ovoga članka iznosi 100% plaće osiguranika. utvrđuje Zavod, s tim da najviši mjesečni iznos naknade plaće, obračunate prema odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, ne može za puno radno vrijeme iznositi više od proračunske osnovice uvećane za 28 %, osim naknade plaće iz stavka 2. točaka 3., 4. i 8. ovoga članka.

(4) Pod punim radnim vremenom u smislu ovoga Zakona smatra se rad od 40 sati tjedno, ako posebnim propisom, pravilnikom o radu, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu nije drukčije utvrđeno.